

Journal of Research in Educational Systems

Volume 18, Issue 65, 2024
Pp. 41-56

Print ISSN: 2383-1324
Online ISSN: 2783-2341

Homepage: www.jiera.ir

Article Info:

Article Type:
Research Article

Article history:
Received March 28, 2024
Received in revised form
July 14, 2024
Accepted July 18, 2024
Published Online July 13,
2024

Keywords:
Multicultural personality
traits,
Emotional creativity,
English anxiety,
Bilingual students

The Mediating Role of Emotional Creativity in the Relationship between Multicultural Personality Traits with English Language Anxiety in Bilingual Students

Alireza Homayouni ^{1✉} | Manoochehr Babanezhad ²

1. *Corresponding Author*, Department of Psychology, Bandar Gaz Branch, Islamic Azad University, Bandar Gaz, Iran. E-mail: homayouni.ar@gmail.com
2. Department of Statistics, Golestan University, Gorgan, Iran. E-mail: mbaba22@yahoo.com

ABSTRACT

Objective: The purpose of this study was to investigate the mediating role of emotional creativity in the relationship between multicultural personality traits with English language anxiety in bilingual students

Methods: The statistical population of this research was made up of all bilingual third year of high school students based on the sampling method in structural equations, according to 11 apparent variables in the model and assigning a coefficient of 20, and including incomplete questionnaires, 225 students were selected, and answered to Van der Zee et al.'s Short-form Multicultural Personality questionnaire (2013), Averill's Emotional Creativity questionnaire (1999), and Horwitz et al.'s Foreign Language Anxiety Scale (1986). Data analysis was performed by structural equation modeling based on multivariate regression and SPSS18 and Amos24 software.

Results: The findings of the analysis showed that multicultural personality traits and emotional creativity have a direct effect on English language anxiety. Also, emotional creativity mediates multicultural personality traits and has an indirect effect on English language anxiety. The research model was also confirmed which shows that 31% of the variance of the English anxiety variable can be explained by research variables at a significant level of 0.05.

Conclusion: According to the research findings and the role of research variables in language learning, and the relationship between language and cultural and cognitive-emotional factors, it is recommended that their importance be emphasized in educational centers and language teaching institutions in order to increase the level of language learning.

Cite this article: Homayouni, A., & Babanezhad, M. (2024). The Mediating Role of Emotional Creativity in the Relationship between Multicultural Personality Traits with English Language Anxiety in Bilingual Students. *Journal of Research in Educational Systems*, 18(65), 41-56.
<https://doi.org/10.22034/JIERA.2024.450195.3138>

© The Author(s)

Publisher: Iranian Educational Research Association

DOI: <https://doi.org/10.22034/JIERA.2024.450195.3138>

EXTENDED ABSTRACT

Introduction

The process of globalization and the increasing interest in English as an international language have made the demand to learn it more necessary and inevitable (Hakim, 2019). In this century, for international cooperation and communication, interaction with others in communication, business, scientific discourse, and skill training in a foreign language is necessary (Song, 2024). In the process of globalization, learning a second language has many advantages, such as being exposed to different customs and viewpoints, promoting empathy, and is necessary for the exchange of information and cultural knowledge (Meshgin et al., 2023). The importance of learning English is not hidden from anyone, and educational experts try to help improve the quality of education in this field by providing suitable solutions (Bayat et al., 2014). Language anxiety is one of the important variables in the language learning process and includes a complex concept of feelings, emotions, beliefs and behaviors related to language learning, which is created due to the uniqueness of learning a foreign language, and learners usually feel that English is the most stressful class they have ever taken (Horwitz et al., 1986). Language anxiety affects academic performance, motivation, and self-confidence in learners of English as a second language (Sana & Atta, 2024).

Many variables are effective in language learning, among which multicultural personality traits and emotional creativity are particularly important. Today's environment needs people who are familiar with different cultures and can communicate with people from other cultures, and multicultural personality traits are one of the variables that can affect language learning. Multicultural personality is a collection of traits, attitudes and behaviors that make people prone to adapting to different, new and diverse social and cultural environments, emotional stability, safety from social issues and multiple identities (race, gender, religion, ethnicity), the curious mind about different people, societies and cultures, includes empathy, and flexible cognition and includes five dimensions: cultural empathy means empathy with the feelings, thoughts and cultural behaviors of people from different cultures; Openminded means free thinking and no prejudice about

cultures; Emotional stability means the ability to stay calm in new and stressful situations; Social initiative means the willingness to participate in social situations and take the initiative in interactions, and flexibility means interpreting new situations as a positive challenge and adapting to the situation (Van der Zee & Van Oudenhoven, 2000 & 2001).

Emotional creativity is another variable that can affect foreign language anxiety. The concept of emotional creativity as one of the theories related to creativity has been proposed by Averill (1991) and Averills (2005). Averill & Nunley (1992) have defined emotional creativity as self-expression in a new way based on which one's lines of thought are expanded and interpersonal relationships are enhanced. Concepts such as innovation, honesty and effectiveness are hidden in this definition. Culture and creativity can be considered an integral part of learning a foreign language. Language learning is the product of both the complex interaction of the internal factors of thinking and cognition, and the external factors of emotions and social and cultural interactions. Therefore, the present study aims to examine the question of whether emotional creativity has a mediating role in the relationship between multicultural personality traits and English language anxiety in bilingual students.

Method

The statistical population of this research was made up of all Turkmen bilingual students in the third year of the first secondary school, based on the sampling method in structural equations, according to the 11 obvious variables in the model and assigning a coefficient of 20, and including incomplete questionnaires, 225 people were selected as a sample. and answered the Van der Zee et al.'s Short-form Multicultural Personality questionnaire (2013), Averills' Emotional Creativity questionnaire (1999), and Horwitz et al. Foreign Language Anxiety Scale (1986). Data analysis was done by structural equation method based on multivariate regression and SPSS18 and Amos24 software.

Results

The findings showed that multicultural personality traits and emotional creativity have a direct effect on English language anxiety. Also, multicultural

personality traits have an indirect effect on English language anxiety through the mediation of emotional creativity. The research model was also confirmed, and 31% of the variance of the English anxiety variable can be explained by the research variables at a significance level of 0.05.

Discussion

The current research has investigated the structural relationship between multicultural personality traits and emotional creativity with English language anxiety in bilingual students. The results showed that multicultural personality traits have a direct effect on English language anxiety, and an indirect effect on English language anxiety through the mediation of emotional creativity. This research's findings align with the results of the study of Homayouni et al. (2022), Abdullahi & Homayouni (2018), Figueroa, Hofhuis (2024), and Sana & Atta (2024).

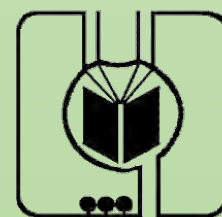
Learning a new language is the result of the connection of cognitive and emotional factors and cultural and social interactions and opens a new window towards a new culture and civilization; Therefore, in a world where people and cultures are getting closer to each other day by day, familiarity with an international language is a winning card for people in today's modern world. Due to the increase and complexity of a person's relationship with society and the culture in which he lives, the influence of cultural factors on human behavior cannot be ignored, these cultural changes cause anxious conditions for learning a new language (Buchler, 2013). Language is the product

of human communication and the expression of thoughts, emotions and meanings (Kaplan et al., 2020 cited by Pann et al., 2024).

Creativity is also a structure that has great importance in the psychology of individual differences. Creativity and language are two inseparable human abilities. When learning a new language, there is a need to communicate with others in an unfamiliar language, and this requires the use of creative strategies for learning. Emotions are effective factors in different cultures and languages.

Language is formed within the culture and even becomes one with it, and emotional actions are expressed in the form of language. In an environment where language learning is strengthened through interaction with others, a person subtly learns the skill of coping with himself and others. Interactive educational environments such as language classes in institutions provide suitable conditions for growth and provide a favorable environment for practicing interaction. and provide successful communication with others; (McCroskey, et al., 2004); (McCroskey et al., 2006). In the 21st century, we live in a multicultural world with different languages and cultures, and due to global issues such as the increase in the fields of knowledge, political, social and cultural communication, and we should communicate internationally. For this reason, it is necessary to pay attention to the cultural and cognitive-emotional variables effective in language learning and the ability to learn at least one of the international languages, especially English.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

پژوهش در

نظام‌های آموزشی

دوره ۱۸، شماره ۶۵، ۱۴۰۳
ص ۴۱-۵۶

شاپا (چاپی): ۱۳۲۴-۲۳۸۳

شاپا (الکترونیکی): ۲۳۴۱-۲۷۸۳

Homepage: www.jiera.ir

درباره مقاله

نوع مقاله:

مقاله پژوهشی

تاریخچه مقاله:

تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۰۱/۰۹

تاریخ بازنگری: ۱۴۰۳/۰۴/۱۶

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۰۴/۲۰

تاریخ انتشار: ۱۴۰۳/۰۴/۲۵

واژه‌های کلیدی:

ویژگی‌های شخصیتی چندفرهنگی،
خلاقیت هیجانی،
اضطراب زبان انگلیسی،
دانش‌آموزان دوزبانه

نقش واسطه‌ای خلاقیت هیجانی در رابطه ویژگی‌های شخصیتی چند فرهنگی با اضطراب زبان انگلیسی در دانش‌آموزان دوزبانه

علیرضا همایونی^۱ | منوچهر بابانژاد^۲

۱. نویسنده مسئول، گروه روان‌شناسی، واحد بندر گز، دانشگاه آزاد اسلامی، بندر گز، ایران. رایانامه:

homayouni.ar@gmail.com

۲. گروه آمار، دانشگاه گلستان، گرگان، ایران. رایانامه: mbaba22@yahoo.com

چکیده

هدف: این پژوهش با هدف بررسی نقش واسطه‌ای خلاقیت هیجانی در رابطه ویژگی‌های شخصیتی چند فرهنگی با اضطراب زبان انگلیسی در دانش‌آموزان دوزبانه انجام شد.

روش: جامعه آماری این پژوهش را کلیه دانش‌آموزان دوزبانه سال سوم متوسطه اول تشکیل دادند که بر اساس روش نمونه‌گیری در معادلات ساختاری، با توجه به ۱۱ متغیر آشکار در مدل و تخصیص ضریب ۲۰ و با احتساب پرسش‌نامه‌های ناقص ۲۲۵ نفر به‌عنوان نمونه انتخاب شدند و به پرسش‌نامه‌های شخصیت چند فرهنگی Van der Zee و همکاران (2013)، خلاقیت هیجانی Averill (1999)، و مقیاس اضطراب کلاس زبان خارجی Horwitz و همکاران (1986) پاسخ دادند. تجزیه و تحلیل داده‌ها با روش معادلات ساختاری مبتنی بر رگرسیون چند متغیری و نرم‌افزار SPSS18 و Amos24 انجام شد.

یافته‌ها: یافته‌ها نشان داد که ویژگی‌های شخصیتی چند فرهنگی و خلاقیت هیجانی اثر مستقیم بر اضطراب زبان انگلیسی دارند. همچنین، ویژگی‌های شخصیتی چند فرهنگی با میانجیگری خلاقیت هیجانی اثر غیرمستقیم بر اضطراب زبان انگلیسی دارند. مدل پژوهش نیز تأیید شد و ۳۱ درصد از واریانس متغیر اضطراب زبان انگلیسی توسط متغیرهای پژوهش در سطح معنی‌داری ۰/۰۵ قابل تبیین است.

نتیجه‌گیری: بنا بر یافته‌های پژوهش و نقش متغیرهای پژوهش در فراگیری زبان، و ارتباط زبان با عوامل فرهنگی و شناختی - هیجانی، توصیه می‌شود که اهمیت آن‌ها در مراکز آموزشی و مؤسسات آموزش زبان مورد تأکید قرار گیرد تا سطح یادگیری زبان افزایش یابد.

استناد به این مقاله: همایونی، علیرضا، و بابانژاد منوچهر. (۱۴۰۳). نقش واسطه‌ای خلاقیت هیجانی در رابطه ویژگی‌های شخصیتی

چند فرهنگی با اضطراب زبان انگلیسی در دانش‌آموزان دوزبانه. پژوهش در نظام‌های آموزشی، ۱۸(۶۵).

<https://doi.org/10.22034/JIERA.2024.450195.3138>. ۴۱-۵۶

ناشر: انجمن پژوهش‌های آموزشی ایران

© نویسندگان

مقدمه

فرایند جهانی‌شدن و افزایش روزافزون علاقه‌مندی به زبان انگلیسی به عنوان یک زبان بین‌المللی تقاضا برای یادگیری آن را بیش‌ازپیش ضروری و اجتناب‌ناپذیر کرده است (Hakim, 2019). در قرن حاضر برای همکاری و ارتباطات بین‌المللی، تعامل با دیگران در ارتباطات، تجارت، گفتمان علمی و آموزش مهارت در یک زبان خارجی لازم است (Song, 2024). در فرایند جهانی‌شدن^۱ یادگیری زبان دوم^۲ مزایای متعددی مانند قرار گرفتن در معرض آداب و رسوم و دیدگاه‌های مختلف، ترویج همدلی دارد و برای تبادل اطلاعات و دانش فرهنگی ضروری است (مشگین و همکاران، ۱۴۰۲). اهمیت یادگیری زبان انگلیسی بر کسی پوشیده نیست و متخصصین آموزشی تلاش می‌کنند تا با ارائه راهکارهای مناسب به بهبود کیفیت آموزش در این زمینه کمک (بیات و همکاران، ۱۳۹۴). آموزش زبان خارجی از یادگیری موضوعات دیگر آموزشی متفاوت است. آموزش زبان فرایندی پیچیده و چندبعدی است که مؤلفه‌های زیادی در آن دخالت دارند، چون درصد خطا در درس‌هایی مانند زبان زیاد است، ترس از اشتباه و اضطراب یکی از دلایل اصلی پیشرفت نکردن برخی از افراد در این درس‌هاست (سهرابی، ۱۳۹۹). اضطراب زبان^۳ یکی از متغیرهای مهم در فرایند یادگیری زبان است و مفهوم پیچیده‌ای از احساسات، هیجانات، عقاید و رفتارهای مرتبط با یادگیری زبان را در برمی‌گیرد که به علت بی‌همتایی و منحصربه‌فرد بودن یادگیری زبان خارجی ایجاد می‌شود و یادگیرندگان معمولاً احساس می‌کنند که زبان انگلیسی فشارزاترین کلاسی است که تاکنون داشته‌اند (Horwitz et al., 1986). بسیاری از دانش‌آموزان زبان دوم سطح معینی از اضطراب زبان را تجربه می‌کنند که از درگیر شدن با زبان دوم ناشی می‌شود. چنین احساساتی چالش‌برانگیز هستند زیرا در یادگیری زبان تأثیر منفی می‌گذارند (Horwitz, 2001). اضطراب زبان بر عملکرد تحصیلی، انگیزه و اعتمادبه‌نفس در افرادی که انگلیسی را به عنوان زبان دوم می‌آموزند تأثیر می‌گذارد (Sana & Atta, 2024). با گسترش تحقیقات در مورد عوامل هیجانی در

اضطراب، اضطراب زبان خارجی موردتوجه پژوهشگران در زمینه یادگیری و آموزش زبان‌های خارجی قرار گرفته است (Yu, 2024). اضطراب زبان می‌تواند انواع فرآیندهای یادگیری را مهار کند، اما زمانی که به‌طور خاص با یادگیری زبان دوم یا خارجی مرتبط باشد، به آن "اضطراب زبان دوم/خارجی" می‌گویند (Hakim, 2019). عوامل مختلفی در آموزش و یادگیری زبان انگلیسی نقش دارند که ارتقاء مؤلفه‌های فرهنگی می‌تواند به بهبود آموزش زبان انگلیسی بیانجامد (محمدخانی و همکاران، ۱۳۹۶). فرهنگ، محتوا، شیوه‌های تفکر و رفتار (به عنوان مثال زبان، تاریخ، دین، آداب و رسوم، ارزش‌ها) از طریق روند جامعه‌پذیری منتقل می‌شوند (Almeida, 2012). ارتباط میان زبان و فرهنگ نه تنها از موضوعات اصلی پژوهشگران حوزه آموزش زبان است، بلکه از موضوعات موردتوجه در مطالعات حوزه بین‌المللی سازی آموزش عالی به منظور کاهش چالش‌های فرهنگی دانشجویان بین‌المللی در کشور مقصد بشمار می‌رود (اصغری، ۱۴۰۳). زبان‌ها و فرهنگ‌های مختلف می‌توانند معانی متفاوتی داشته باشند، ولی بسیاری از فرهنگ‌ها و زبان‌ها به اندازه کافی به هم نزدیک هستند که افراد می‌توانند آنچه را که می‌خواهند بگویند بفهمند (Figuerola & Hofhuis, 2024). متغیرهای متعددی در یادگیری زبان مؤثر هستند که از بین آن‌ها ویژگی‌های شخصیتی چند فرهنگی^۴ و خلاقیت هیجانی^۵ اهمیت خاصی دارند. محیط امروزه نیاز به افرادی دارد که با فرهنگ‌های مختلف آشنا باشند و بتوانند با افراد سایر فرهنگ‌ها ارتباط برقرار کنند و ویژگی‌های شخصیتی چند فرهنگی^۶ یکی از متغیرهایی است که می‌تواند بر یادگیری زبان تأثیرگذار باشد. شخصیت چند فرهنگی مجموعه صفات، نگرش‌ها و رفتارهایی است که افراد را مستعد به انطباق با محیط‌های مختلف، جدید و متنوع اجتماعی و فرهنگی، ثبات احساسی، ایمن در برابر مسائل اجتماعی و هویت‌های چندگانه (نژاد، جنسیت، مذهب، قوم)، ذهن کنج‌کاو در مورد افراد، جوامع و فرهنگ‌های مختلف، همدردی کردن، و شناختی انعطاف‌پذیر را در برمی‌گیرد و شامل پنج بعد است: همدلی فرهنگی یعنی همدلی با احساسات، افکار

4. multicultural personality
5. emotional creativity
6. multicultural personality traits

1. globalization
2. second language learning
3. language anxiety

خلاقیت هیجانی یکی دیگر از متغیرهایی است که می‌تواند بر اضطراب زبان خارجی تأثیرگذار باشد. خلاقیت در بالاترین سطح فعالیت‌های شناختی انسان قرار دارد و از ارزشمندترین غایت‌های پرورشی و هدف‌های آموزشی به حساب می‌آید. درواقع هدف عمده تمامی نهادهای آموزشی و پرورشی ایجاد خلاقیت است (ابطحی و ندری، ۱۳۹۰).

خلاقیت حالت ذهنی است که به کارهای هوشمندانه انسان وحدت می‌بخشد. در این تعریف خلاقیت فعالیتی است که منجر به نتایج ابتکاری و ارزشمند می‌شود و مفاهیمی مانند تخیلی بودن، داشتن روش و اسلوب، پیگیری هدفمندانه، ابتکاری بودن، و ارزشمندی را شامل می‌شود (Averill, 2005). Ryhammar and Brolin (1999) معتقدند که خلاقیت از سال ۱۹۵۰ تاکنون تحولات عمده‌ای را طی کرده است. یکی از تحولات عمده تغییر یافتن رویکرد روان‌سنجی خلاقیت از رویکرد تولید مدار، نظیر آنچه تورنس درباره خلاقیت تقسیم‌بندی‌های متعددی از آن شده است که یکی از آنها تفکیک خلاقیت شناختی^۱ از خلاقیت هیجانی^۲ است، و مفهوم خلاقیت هیجانی به‌عنوان یکی از نظریه‌های مرتبط با خلاقیت توسط Averill (1991) مطرح شده است (Averill, 2005). Avrill and Nunley (1992) خلاقیت هیجانی را ابراز خود به روشی جدید که بر اساس آن خطوط فکری فرد بسط یافته و روابط میان فردی او افزایش می‌یابد تعریف کرده‌اند. مفاهیمی مانند بداعت، صداقت و اثربخشی در این تعریف نهفته‌اند. Averill (2007) با نگاه سازنده‌گرایی اجتماعی بر این باور است که هیجانات بیش از آنکه محصول نیروهای زیست‌شناختی باشند شکلی از تعاملات اجتماعی هستند که هنجارها و قواعد اجتماعی آن‌ها را می‌سازند و وقتی این هنجار و قواعد تغییر کنند، تغییر در هیجانات نیز پایدار می‌شود. خلاقیت هیجانی عبارت است از صداقت یعنی ابراز خود به روشی جدید، بداعت یعنی توانایی تغییر در هیجانات معمول و ایجاد حالت هیجانی جدید که بر اساس آن خطوط فکری فرد بسط یافته و روابط میان فردی افزایش یابد، و اثربخشی یعنی هماهنگی پاسخ خلاق با زمینه‌های اجتماعی و فرهنگی (Oriol et al., 2016). پاسخ‌های هیجانی خلاق درجه‌ها و انواع گوناگونی دارند: در پایین‌ترین سطح خلاقیت هیجان کاربرد

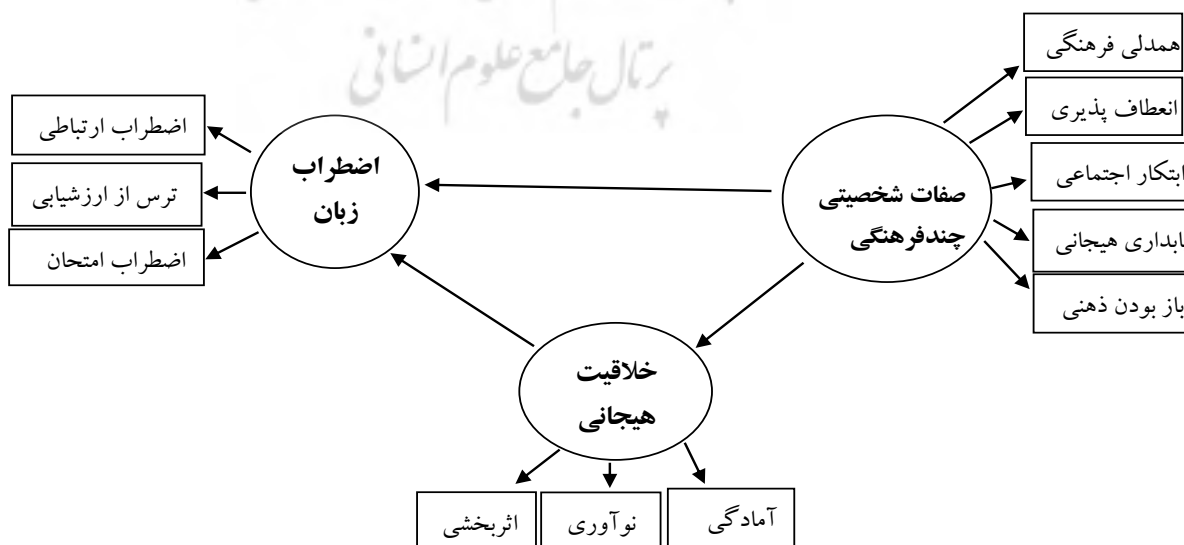
و رفتارهای فرهنگی افراد از فرهنگ‌های مختلف؛ باز بودن ذهنی یعنی آزاداندیشی و عدم پیش‌داوری در مورد فرهنگ‌ها؛ ثبات عاطفی یعنی توانایی آرام ماندن در شرایط جدید و استرس‌زا؛ ابتکار اجتماعی یعنی تمایل به شرکت در موقعیت‌های اجتماعی و ابتکار عمل در تعاملات؛ و انعطاف‌پذیری یعنی تفسیر موقعیت‌های جدید به‌عنوان یک چالش مثبت و سازگاری با شرایط (Van der Zee & Van Oudenhoven, 2001). از دیدگاه Ponterotto و همکاران (2007) فرد با شخصیت چند فرهنگی تلاش‌های فعال برای یادگیری و کسب اطلاعات در مورد افراد و فرهنگ‌های دیگر و تعامل با افرادی از جامعه و مختلف فرهنگی دارد؛ ویژگی‌های شخصیت چند فرهنگی به افراد کمک می‌کند تا شرایطی برای خود ایجاد کنند که بتوانند هرچه بیشتر خود را با محیط‌های جدید فرهنگی سازگار سازند، افراد دارای ویژگی‌های شخصیتی که توانایی چند فرهنگی (شامل همدلی فرهنگی، باز بودن، ثبات احساسی، ابتکار اجتماعی و انعطاف‌پذیری) را در خود تقویت می‌کنند، انعطاف بیشتری در مواجهه با تغییرات از خود نشان می‌دهند و سلامت عمومی بیشتری را نیز تجربه می‌کنند (Lee & Ciftci, 2024). پژوهش‌های مختلف نشان دادند که ویژگی‌های شخصیتی چند فرهنگی رابطه مثبت با بهزیستی روان‌شناختی مهاجران (Ponterotto et al., 2007)، رابطه مثبت با مهارت در زبان خارجی (Kortmann, 2016)، رابطه مثبت با توانایی کلامی (Van der Zee et al., 2003)، رابطه منفی با اضطراب زبان خارجی (Dewaele & Al-Saraj, 2015)، رابطه مثبت با لذت بردن از زبان خارجی و رابطه منفی با اضطراب کلاس زبان خارجی (Dewaele & MacIntyre, 2019)، رابطه مثبت با مهارت در زبان خارجی (Steinkühler, 2022) دارد. افرادی که هوش فرهنگی بالاتری دارند انگیزش یادگیری زبان در آن‌ها بیشتر است (عبداللهی و همایونی، ۱۳۹۸)، و افرادی که ثبات هیجانی شخصیتی پایینی دارند اضطراب زبان بیشتری را نشان می‌دهند (Šafranĳ & Zivlak, 2019). هم‌چنین، اضطراب خواندن زبان خارجی می‌تواند تحت نظارت و با استفاده از متون فرهنگی شناخته‌شده کاهش یابد (کریمی و نفیسی، ۱۳۹۶).

(طهماسبی، ۱۳۹۹)، رابطه مثبت با انگیزه پیشرفت و عملکرد تحصیلی (رضایی و همکاران، ۱۳۹۳)؛ و رابطه مثبت با انعطاف‌پذیری و رابطه منفی با اضطراب تحصیلی (کشیری، ۱۳۹۸)، رابطه منفی بین مؤلفه‌های خلاقیت هیجانی (نوآوری، اثربخشی و آمادگی) با اضطراب زبان انگلیسی (فغان و همکاران، ۱۴۰۲) دارد. خلاقیت ناشی از هیجانات، آمادگی فرد را برای درگیر شدن در فعالیت‌های مختلف بهبود و ارتقا می‌بخشد، در این مواقع افراد در برابر موانع و مشکلات انعطاف‌پذیر می‌شوند (ثابت، ۱۳۹۶). همچنین، خلاقیت هیجانی با هوش فرهنگی و یادگیری زبان انگلیسی رابطه مثبت دارند (Hosseini, 2018). زبان به‌عنوان یکی از ابزارهای ارتباطی، امروزه نقش مهمی جهت ارتباط بین اعضای یک خانواده و افراد جامعه دارد (شعبانی میناباد، ۱۳۹۹). فرهنگ و خلاقیت را می‌توان جزء جدایی‌ناپذیر یادگیری زبان خارجی دانست. یادگیری زبان محصول هم تعامل پیچیده عوامل درونی تفکر و شناخت، و هم عوامل بیرونی هیجانات و تعاملات اجتماعی و فرهنگی است؛ بنابراین پژوهش حاضر قصد بررسی این سؤال را دارد که آیا خلاقیت هیجانی نقش واسطه‌ای در رابطه بین ویژگی‌های شخصیت چند فرهنگی با اضطراب زبان انگلیسی در دانش‌آموزان دوزبانه را دارد.

مؤثر در هیجانات موجود را که در فرهنگ متداول و موردپذیرش را شامل می‌شود. در سطح پیچیده‌تر بعدی این پاسخ‌ها مشتمل بر تعدیل و تغییر هیجان‌های استاندارد است برای اینکه نیازهای فرد یا گروه را بهتر تأمین کند، و در بالاترین سطح شامل شکل‌گیری و رشد شکل جدیدی از هیجان بر اساس تغییر در باورها و قواعدی است که بر اساس آن هیجان‌ها شکل می‌گیرند (فوکس و همکاران، ۲۰۰۷ به نقل از ثابت، ۱۳۹۴). تحقیقات نشان می‌دهد که بین خلاقیت با مؤلفه‌های اضطراب زبان (اضطراب ارتباطی زبان، امتحان زبان و ترس از ارزشیابی منفی) رابطه منفی و بین خلاقیت با یادگیری زبان انگلیسی رابطه مثبت و معنی‌دار وجود دارد (Homayouni et al., 2016). همچنین رابطه مثبت بین خلاقیت با نگرش مثبت و پایداری در یادگیری زبان وجود دارد (Homayouni et al., 2014). خلاقیت افزون بر اثرات مستقیم مثبت می‌تواند با واسطه‌گری اضطراب زبان به‌طور غیرمستقیم بر یادگیری زبان انگلیسی اثر بگذارند (همایونی و همکاران، ۱۴۰۱). پژوهش‌ها نشان داده‌اند که خلاقیت هیجانی رابطه مثبت با انگیزه پیشرفت (معاصر و زارعی، ۱۳۹۸)، رابطه مثبت با نگرش به یادگیری زبان انگلیسی در دانش‌آموزان دوزبانه (آقاجانی، ۱۳۹۸)، رابطه مثبت با اشتیاق تحصیلی (عجم و همکاران، ۱۳۹۵)، و رابطه منفی با اضطراب زبان انگلیسی در دانش‌آموزان دوزبانه

نمودار ۱.

مدل مفهومی پژوهش

روش

روش پژوهش از نوع همبستگی مبتنی بر روش مدل یابی معادلات ساختاری بود. جامعه آماری پژوهش دانش‌آموزان دوره متوسطه دوزبانه ترکمن بوده‌اند و برای تعیین حجم نمونه با توجه به تعداد متغیر مشاهده‌شده و ضریب ۲۰ و با احتساب پرسش‌نامه‌های ناقص تعداد ۲۲۵ نفر به عنوان حجم نمونه انتخاب شدند. برای تجزیه و تحلیل اطلاعات به دست آمده از مدل یابی معادلات رگرسیونی ساختاری و نرم افزار SPSS ۱۸ و Amos ۲۳ استفاده شد.

ابزارهای پژوهش حاضر از قرار زیر است:

پرسش‌نامه اضطراب زبان انگلیسی: این پرسش‌نامه توسط Semmar (2010) تنظیم شده و گسترش یافته پرسش‌نامه اضطراب کلاس زبان خارجی Horwitz و همکاران (1986) و شامل ۳۳ گزینه است. هر آیتم اضطراب کلاس زبان را بر یک طیف ۵ درجه‌ای مقیاس لیکرت از کاملاً موافق تا کاملاً مخالف می‌سنجد. حداقل و حداکثر نمره در این پرسش‌نامه از ۳۳ تا ۱۶۵ است و نمره بالاتر نشان‌دهنده سطح بالاتری از اضطراب زبان است. در این پرسش‌نامه خرده مقیاس‌های اضطراب ارتباطی؛ ترس از ارزشیابی منفی زبان و اضطراب امتحان زبان سنجیده می‌شود. ضریب بازآزمایی نسخه اولیه این آزمون بر روی دانشجویان دانشگاه تگزاس برابر با ۰/۹۳، و بعد از یک دوره ۸ هفته‌ای برابر با ۰/۸۳ محاسبه شد. اعتبار کلی این آزمون به زبان‌های مختلف از طریق آلفای کرونباخ در ژاپن ۰/۹۴، در اسپانیا بالای ۰/۸۱؛ قطر بالای ۰/۸۰ محاسبه شد. نسخه اولیه پرسش‌نامه توسط شمس اسفندآباد و امامی پور (۱۳۹۴) در ایران پرسش‌نامه ترجمه و بر روی دانش‌آموزان شهر تهران اجرا شد. برای بررسی روایی وابسته به ملاک، این آزمون و آزمون اضطراب کتل، هم‌زمان بر روی دانش‌آموزان اجرا شد و ضریب همبستگی ۰/۴۵ به دست آمد. هم‌چنین، پایایی آزمون با روش دونیمه کردن ۰/۸۶ محاسبه شد. در پژوهش همایونی و همکاران (۱۴۰۱) پایایی پرسش‌نامه با استفاده از آلفای کرونباخ برای ترس از ارزیابی منفی ۰/۸۰، اضطراب آزمون ۰/۷۷، و اضطراب ارتباطی ۰/۷۱ و برای کل مقیاس ۰/۸۸ برآورد شد.

پرسش‌نامه ویژگی‌های شخصیتی چند فرهنگی: در این مطالعه از فرم کوتاه پرسش‌نامه شخصیت چند فرهنگی^۱ که توسط Van der Zee و همکاران (2013) برای سنجش ویژگی شخصیت چند فرهنگی طراحی شد استفاده شد. این پرسش‌نامه شامل ۵ خرده مقیاس همدلی فرهنگی، انعطاف‌پذیری، ابتکار اجتماعی، پایداری هیجانی، و باز بودن ذهنی است. نمره‌گذاری این آزمون بر اساس طیف لیکرت از کاملاً مخالفم=۱ تا کاملاً موافقم=۵ است. در پژوهش طراحان پرسش‌نامه پایایی آلفای کرونباخ همدلی فرهنگی ۰/۸۱، انعطاف‌پذیری ۰/۸۱، ابتکار اجتماعی ۰/۸۱، پایداری هیجانی ۰/۸۲، باز بودن ذهنی ۰/۷۲، محاسبه شد. در ایران پایایی این پرسش‌نامه در پژوهش Cheraghi and Karamimehr (2022) در نمونه ایرانی بالای ۰/۷۰ به دست آمد.

خلاقیت هیجانی: برای سنجش خلاقیت هیجانی از پرسش‌نامه خلاقیت هیجانی Averill (1991) با سه بعد اصالت، نوآوری، و آمادگی و بر اساس طیف لیکرت از خیلی کم تا خیلی زیاد استفاده شد. حداقل و حداکثر نمره در این پرسش‌نامه از ۱۸ تا ۹۰ است و نمره بالاتر نشان‌دهنده خلاقیت هیجانی بیشتر است. Averill با روش آلفای کرونباخ پایایی نمره کل خلاقیت هیجانی را ۰/۹۱ و پایایی ابعاد آمادگی، اصالت، و نوآوری آن را به ترتیب ۰/۸۰، ۰/۸۹، و ۰/۸۵ به دست آورد. پایایی پرسش‌نامه توسط ثابت (۱۳۹۴) مورد بررسی قرار گرفت و نتایج نشان داد که همبستگی بین آزمون خلاقیت تورنس و خلاقیت هیجانی Averill دارای روایی همگرای مناسب است و ضریب آلفای کرونباخ در این پژوهش برای نوآوری ۰/۸۷، آمادگی ۰/۷۸، و اصالت ۰/۸۳ به دست آمد. هم‌چنین، در پژوهش طهماسبی (۱۳۹۸) ضریب آلفای کرونباخ برای نوآوری ۰/۷۷، آمادگی ۰/۸۶، و اثربخشی ۰/۸۲ و برای کل مقیاس ۰/۷۰ محاسبه شد.

یافته‌ها

در ابتدا نتایج آزمون KMO و بارتلت برای کفایت حجم نمونه، و پیش‌فرض‌های آماری با استفاده از آزمون کولموگروف - اسمیرنوف برای نرمال بودن توزیع داده‌ها بررسی شد.

جدول ۱.

نتایج آزمون KMO و بارتلت

جدول ۱ نشان می‌دهد که آماره KMO میزان ۰/۷۴۴ و آزمون بارتلت میزان ۲۸۲۸۴/۹۴۳ به دست آمد که نشان می‌دهد حجم نمونه برای تحلیل کافی است.

KMO	بارتلت	معنی داری
۰/۷۴۴	۲۸۲۸۴/۹۴۳	۰/۰۰۰

جدول ۲.

آزمون کولموگروف - اسمیرنوف و نرمال بودن توزیع داده‌ها

متغیرهای اصلی	مقدار آزمون کولموگروف - اسمیرنوف	سطح معنی داری
ویژگی‌های شخصیت فرهنگی	۰/۹۹۹	۰/۲۷۱
خلاقیت هیجانی	۰/۰۴۳	۰/۲۰۰
اضطراب زبان انگلیسی	۰/۹۶۵	۰/۳۰۹

جدول ۲ نشان می‌دهد که آماره آزمون کولموگروف - اسمیرنوف بیشتر از سطح معنی داری ۰/۰۵ است و بنابراین نرمال بودن توزیع داده‌ها تأیید شد.

جدول ۳.

میانگین، انحراف استاندارد و همبستگی متغیرهای ویژگی‌های شخصیتی چند فرهنگی و خلاقیت هیجانی با اضطراب زبان انگلیسی

متغیر	M	SD	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴
مدلی فرهنگی	۲۷/۰۵	۴/۲۳	۱													
انعطاف‌پذیری	۱۲/۸۶	۲/۳۶	۰/۹۰**	۱												
ابتکار اجتماعی	۱۰/۳۲	۱/۶۵	۰/۷۷**	۰/۷۵**	۱											
پایداری هیجانی	۱۶/۷۴	۳/۸۵	۰/۸۵**	۰/۷۶**	۰/۶۲**	۱										
باز بودن ذهنی	۱۶/۳۷	۳/۰۴	۰/۸۵**	۰/۹۳**	۰/۷۲**	۰/۷۰**	۱									
شخصیت چند فرهنگی	۸۳/۳۵	۱۳/۹۷	۰/۹۶**	۰/۹۶**	۰/۸۱**	۰/۸۹**	۰/۹۲**	۱								
آمادگی	۱۰/۱۰	۱/۶۲	۰/۴۹**	۰/۵۰**	۰/۴۲**	۰/۳۴**	۰/۴۸**	۰/۴۸**	۱							
نوآوری	۲۵/۲۱	۴/۰۳	۰/۴۸**	۰/۴۸**	۰/۴۳**	۰/۳۳**	۰/۴۶**	۰/۵۲**	۰/۵۲**	۱						
اثربخشی	۲۳/۱۳	۲/۱۴	۰/۵۵**	۰/۵۵**	۰/۴۹**	۰/۳۸**	۰/۵۳**	۰/۵۴**	۰/۷۶**	۰/۹۴**	۱					
خلاقیت هیجانی	۵۸/۴۴	۷/۲۱	۰/۵۵**	۰/۵۴**	۰/۴۸**	۰/۳۸**	۰/۵۲**	۰/۵۳**	۰/۷۴**	۰/۹۵**	۰/۸۹**	۱				
اضطراب ارتباطی	۳۴/۸۵	۶/۴۰	-۰/۱۹**	-۰/۱۹**	-۰/۱۱*	-۰/۱۳*	-۰/۱۹**	-۰/۱۸**	-۰/۱۴*	-۰/۱۳*	-۰/۱۵*	-۰/۱۵*	۱			
ترس ارزشیابی منفی	۲۲/۰۹	۴/۸۳	-۰/۱۹**	-۰/۲۰**	-۰/۱۱*	-۰/۱۲*	-۰/۱۹**	-۰/۱۸**	-۰/۱۳*	-۰/۱۵*	-۰/۱۶**	-۰/۱۶**	۰/۹۷**	۱		
اضطراب امتحان	۳۱/۴۳	۴/۰۲	-۰/۱۸**	-۰/۱۸**	-۰/۱۲*	-۰/۱۵*	-۰/۱۸**	-۰/۱۵**	-۰/۱۰*	-۰/۱۳*	-۰/۱۳*	-۰/۹۴**	۰/۸۴**	۱		
اضطراب زبان	۸۸/۳۶	۱۴/۹۰	-۰/۱۹**	-۰/۲۰**	-۰/۱۲*	-۰/۱۴*	-۰/۱۹**	-۰/۱۸**	-۰/۱۴*	-۰/۱۳*	-۰/۱۵*	-۰/۹۰**	۰/۹۷**	۰/۹۵**	۱	

* P<0/05 ** P<0/01

نتایج مندرج در جدول (۳) آمارهای توصیفی ویژگی‌های شخصیتی چند فرهنگی، خلاقیت هیجانی و اضطراب زبان انگلیسی نشان می‌دهد و همبستگی معناداری بین متغیرهای ویژگی‌های شخصیتی چند فرهنگی و خلاقیت هیجانی با

اضطراب زبان انگلیسی در سطح ۰/۰۱ وجود دارند. بین ویژگی‌های شخصیتی چند فرهنگی با اضطراب زبان انگلیسی رابطه منفی معنی داری وجود دارد به این معنا که با افزایش ویژگی‌های شخصیتی چند فرهنگی میزان اضطراب زبان

این معنا که با افزایش خلاقیت هیجانی میزان اضطراب زبان انگلیسی کاهش می‌یابد.

انگلیسی کاهش می‌یابد. هم‌چنین، بین خلاقیت هیجانی با اضطراب زبان انگلیسی رابطه منفی معنی‌داری وجود دارد به

جدول ۴.

شاخص‌های برازش حاصل از تجزیه و تحلیل داده‌ها و متغیرها

نام آزمون	توضیحات	مقادیر قابل قبول	مقدار به دست آمده
χ^2/df	کای اسکور نسبی	<3	۲/۷۵۲
ϕ^2	آزمون نیکویی برازش مجذور کای	-	۴۶۵/۰۸۸
DF	درجه آزادی	-	۱۶۹
RMSEA	ریشه میانگین توان دوم خطای تقریب	$<0/1$	۰/۰۳۵
GFI	شاخص برازندگی تعدیل یافته	$>0/9$	۰/۹۹۶
NFI	شاخص برازش نرم	$>0/9$	۰/۹۹۱
CFI	شاخص برازش مقایسه‌ای	$>0/9$	۰/۹۸۸

بزرگ‌تر از ۰/۹ است که نشان می‌دهند مدل اندازه‌گیری متغیرهای پژوهش، مدلی مناسب است. هم‌چنین، نشان‌دهنده این است که مدل ارائه شده جهت سنجش اثرات دارای برازش و قابل قبول است.

مطابق جدول (۴) مقدار RMSEA برابر با ۰/۰۳۵ است لذا این مقدار کمتر از ۰/۱ است که نشان‌دهنده این است که میانگین مجذور خطاهای مدل مناسب است و مدل قابل قبول است. هم‌چنین، مقدار کای دو به درجه آزادی (۲/۷۵۲) بین ۱ و ۳ است و میزان شاخص GFI، CFI و NFI نیز تقریباً برابر و

جدول ۵.

برآورد مستقیم مدل با روش حداکثر درست نمایی (ML)

متغیر	b	β	R^2	t	معناداری
ویژگی‌های شخصیتی چند فرهنگی بر اضطراب زبان انگلیسی	-۰/۳۲۰	-۰/۱۷۹	۰/۰۵۷	۴/۲۱۵	۰/۰۰۱
خلاقیت هیجانی بر اضطراب زبان انگلیسی	-۰/۲۵۶	-۰/۱۴۷	۰/۰۳۷	۳/۴۳۷	۰/۰۰۱

۰/۱۷۹- در افزایش اضطراب زبان انگلیسی نقش دارد و خلاقیت هیجانی بر اضطراب زبان انگلیسی اثر ۰/۱۴۷- در سطح معنی‌داری ۰/۰۰۱ دارد، که نشان‌دهنده این است که خلاقیت هیجانی ۰/۱۴۷- در کاهش اضطراب زبان انگلیسی نقش دارد.

با توجه به جدول (۵) مسیرهای ویژگی‌های شخصیتی چند فرهنگی و خلاقیت هیجانی اثر مستقیم معناداری بر اضطراب زبان انگلیسی دارند. ویژگی‌های شخصیتی فرهنگی بر اضطراب زبان انگلیسی اثر ۰/۱۷۹- در سطح معنی‌داری ۰/۰۰۱ دارد که نشان‌دهنده این است که ویژگی‌های شخصیتی چند فرهنگی

جدول ۶.

برآورد غیرمستقیم مدل با استفاده از روش بوت استرپ^۱

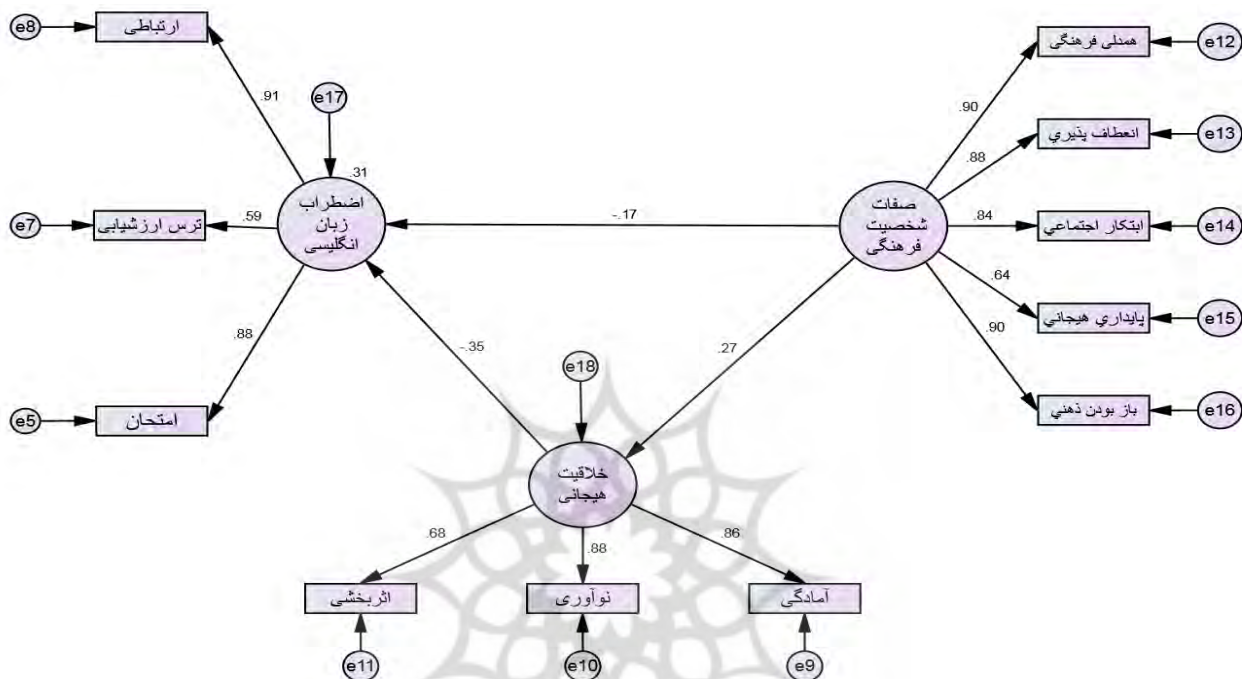
متغیر	میزان اثر کل استاندارد شده (β)	حد پایین	حد بالا	معناداری
ویژگی‌های شخصیتی چند فرهنگی با میانجی‌گری خلاقیت هیجانی بر اضطراب زبان انگلیسی	-۰/۳۵۱	-۰/۴۲۷	-۰/۲۶۷	۰/۰۰۰

اضطراب زبان انگلیسی، با توجه به مقدار به‌دست‌آمده دارای اثر 0.351 - معنی‌داری در سطح 0.001 می‌باشند و با توجه به روش برآورد بوت استرپ مورد تأیید واقع گردید.

همان‌گونه که در جدول (۶) مشاهده می‌گردد، از مسیر غیرمستقیم در نظر گرفته‌شده با توجه به مقادیر استانداردشده (β)، استاندارد نشده (b) و R^2 به‌دست‌آمده، مسیر ویژگی‌های شخصیتی چند فرهنگی با میانجی‌گری خلاقیت هیجانی بر

نمودار ۲.

مدل نهایی مسیرهای آزمون شده به همراه آماره‌های پیش‌بینی استانداردشده

هوارد گاردنر، پیل و لامبرت و به‌ویژه گسترش تحقیقات در زمینه یادگیری دوزبانه‌ها، پژوهشگران علاوه بر عوامل شناختی، به عوامل هیجانی به‌ویژه اضطراب و هیجان نیز توجه کرده‌اند (Bank, 2008). یادگیری یک زبان جدید نتیجه ارتباط عوامل شناختی و هیجانی و تعاملات فرهنگی و اجتماعی و بازکننده پنجره‌ای نو به‌سوی فرهنگ و تمدنی جدید است؛ لذا در دنیایی که در آن انسان‌ها و فرهنگ‌ها روزبه‌روز به یکدیگر نزدیک‌تر می‌شوند آشنایی با یک زبان بین‌المللی برگ برنده، افراد در دنیای مدرن امروزی است. به دلیل فزونی و پیچیدگی روابط فرد با جامعه و فرهنگی که در آن زندگی می‌کند، نمی‌توان تأثیر عوامل فرهنگی را بر رفتار آدمی نادیده گرفت، این تغییرات فرهنگی باعث به وجود آمدن شرایط اضطرابی برای یادگیری زبان جدید می‌شود (Buchler, 2013).

بحث و نتیجه‌گیری

پژوهش حاضر رابطه ساختاری بین ویژگی‌های شخصیتی چند فرهنگی و خلاقیت هیجانی با اضطراب زبان انگلیسی در دانش‌آموزان دوزبانه را بررسی کرده است. نتایج نشان داد که ویژگی‌های شخصیتی چند فرهنگی بر اضطراب زبان انگلیسی اثر مستقیم، و با واسطه‌گری خلاقیت هیجانی بر اضطراب زبان انگلیسی اثر غیرمستقیم دارد. یافته‌های این پژوهش با نتایج پژوهش‌های همایونی و همکاران (۱۴۰۱)، عبداللهی و همایونی (۱۳۹۸)، فغان و همکاران (۱۴۰۲)، Figueroa and Hofhuis (2024)، Homayouni و همکاران (2016)، Dewaele and Al-Saraj (2015)، Sana and Atta (2024) و Song (2024) همسو است. پژوهش‌های مختلف برای یافتن دلایل موفقیت یا شکست در یادگیری زبان، به‌ویژه از دهه ۱۹۶۰ با تحقیقات

جهانی‌شدن، این بسیار مهم است که بدانیم عمل کردن در فرهنگ‌های مختلف و معنایی که مردم به برخی فعالیت‌ها می‌دهند می‌تواند از فرهنگ ما متفاوت باشد و دانستن حداقل یک زبان خارجی برای توانایی برقراری ارتباط بهتر در هر موقعیت رسمی یا غیررسمی ضروری است (Constantin, 2015).

خلاقیت نیز سازه‌ای است که اهمیت زیادی در روان‌شناسی تفاوت‌های فردی دارد. خلاقیت و زبان دو توانایی جدایی‌ناپذیر انسان هستند. هنگامی که زبان جدیدی یاد گرفته می‌شود نیاز به ارتباطات با دیگران و به یک زبان ناآشناست و این امر نیاز به استفاده از راهکارهای خلاقانه برای یادگیری دارد. هیجانان از عوامل مؤثر در فرهنگ‌های مختلف و با زبان‌های مختلف هستند. زبان در درون فرهنگ شکل می‌گیرد و حتی با آن یکی می‌شود و اعمال هیجانی به شکل زبان بیان می‌شود. در محیطی که یادگیری زبان از طریق تعامل با دیگران تقویت می‌شود، شخص مهارت کنار آمدن با خود و دیگران را به گونه نامحسوس فرا می‌گیرد محیط‌های آموزشی تعاملی مانند کلاس‌های آموزش زبان در مؤسسات، شرایطی مناسب برای رشد فراهم می‌آورند و زمینه مساعد را برای تمرین تعامل و برقراری ارتباط موفق با دیگران فراهم می‌کنند؛ تدریس زبان انگلیسی نیاز به معلمانی با ویژگی‌های روانی، اجتماعی و فرهنگی خاص دارد. معلمان باید افزون بر مهارت و شایستگی در تدریس، در تدریس زبان انگلیسی به‌طور خاص مهارت داشته باشند تا بتوانند علاوه بر کنترل هیجانان در خودشان و دانش‌آموزان و کاستن نگرانی و اضطراب یادگیرندگان زبان، در آن‌ها شوق و علاقه یادگیری یک زبان خارجی را برانگیزند. دانش‌آموزان درس معلمی را یاد می‌گیرند که او را دوست داشته باشند و ارزیابی مثبتی از او در ذهن خود داشته باشند. حتی حرکات غیرکلامی معلم مانند نگاه، لمس، لبخند و حرکات بدنی می‌تواند باعث ایجاد دیدگاه مثبت و کارآمد در مورد معلم شود (McCroskey et al., 2004)؛ (McCroskey et al., 2006). با گذشت زمان و تأکید بر تجربیات مثبت، از زبان‌آموزانی که توانایی و اعتمادبه‌نفس بیشتری دارند حمایت شود. یک مربی زبان می‌تواند به دانش‌آموزان فرصت‌های

زبان محصول ارتباطات انسانی و بیان افکار، عواطف و معانی است (Kaplan et al., 2020 cited in Pan et al., 2024). برای تعامل با دیگران در ارتباطات، تجارت، گفتمان علمی و آموزش، مردم باید از مرزهای زبانی و فرهنگی فراتر روند. زبان‌های خارجی هنوز در عصر جهانی‌شدن مطرح هستند، باین‌حال، زمانی که افراد به مطالعه و استفاده از زبان‌های خارجی می‌پردازند، اغلب اضطراب زبان خارجی را تجربه می‌کنند و در زمینه روان‌شناسی و آموزش، بحث اضطراب زبان خارجی ضروری است (Song, 2024). انگلیسی یک زبان بین‌المللی ارتباطی است و بین افرادی که زبان اصلی آن‌ها در دنیای مدرن متفاوت است به‌طور گسترده مورد استفاده قرار می‌گیرد، و همچنین، ابزار ارتباطی مهم برای همکاری فرامرزی، و حامل حیاتی ایده‌ها و فرهنگ است (Andrews & Shabani, 2012). زبان‌آموزانی که زبان دوم را فرا می‌گیرند و در موقعیت‌های میان فرهنگی قرار دارند ممکن است با مشکلات یادگیری زبان روبرو شوند. هنگامی که ریشه فرهنگی زبان جدید با زبان مادری زبان‌آموزان متفاوت است می‌تواند عامل مهمی در ایجاد اضطراب یادگیری زبان در فراگیران شود که ایجاد روابط مؤثر و کارآمد میان افراد جامعه مقصد و هدف در آموزش زبان می‌تواند به بهبود آموزش و یادگیری زبان در این زمینه کمک مؤثری نماید. همچنین، تصورات منفی فراگیران و مدرسان نسبت به زبان مقصد می‌تواند روند آموزش و یادگیری زبان دوم را با مشکل روبرو کند (کریمی، ۱۳۹۴).

ویژگی‌های شخصیتی تأثیر عمیقی بر ابعاد مختلف زندگی فردی دارد به‌طوری‌که جامعه‌شناسان معتقدند ویژگی‌های شخصیتی افراد از فرهنگ آن منطقه، جامعه یا طبقه تأثیر می‌پذیرد. تأثیرات متقابلی به صورتی ظریف و پیچیده در فرهنگ می‌گذارد. شخصیت‌هایی که دگرگونی‌های فرهنگی را رهبری می‌کنند یا ثبات و استحکام فرهنگی را موجب می‌شوند (Markus, 2004). اگر در بافت اجتماعی عمومی بر فرهنگ تأکید نشده باشد، آموزش رسمی باید بر آن تأکید داشته باشد؛ چون دانش‌آموزان به سنی می‌رسند که ذهن آن‌ها آماده و مایل به درک ارزش‌های فرهنگی است و می‌توانند تجارب مردم و تمدن‌ها را با یکدیگر مقایسه و مقایسه کنند؛ در دوران

سپاسگزاری

از تمامی دانش‌آموزانی که در این پژوهش کمک شرکت کرده‌اند، سپاسگزاری می‌شود.

تعارض منافع

تعارض منافع ندارم.

منابع

آقاجانی، محمدجعفر. (۱۳۹۸). روابط بین سیستم مغزی رفتاری و خلاقیت هیجانی با نگرش به یادگیری زبان انگلیسی در دانش‌آموزان دوزبانه. پایان‌نامه کارشناسی ارشد روان‌شناسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد بندر گز.

ابطحی، معصومه السادات، و ندیری، خدیجه. (۱۳۹۰). رابطه خلاقیت و سازگاری اجتماعی با عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان متوسطه شهر زنجان. فصلنامه تحقیقات مدیریت آموزشی، ۳(۲)، ۲۸-۱۵.

اصغری، فیروزه. (۱۴۰۳). توانش بین فرهنگی دانشجویان بین‌المللی، تحلیل محتوای کتاب فرهنگ برای یادگیرندگان زبان فرانسه. مجله جستارهای زبانی (پذیرفته‌شده در نوبت انتشار).

بیات، مرضیه، هاشمی، زهرا، و نقش، زهرا. (۱۳۹۴). مدل علی پیش‌بینی عملکرد درس زبان انگلیسی: نقش ارزش تکلیف، خودکارآمدی زبان انگلیسی، ادراک از ساختار هدفی کلاس، اضطراب زبان خارجی و راهبردهای شناختی. پژوهش در نظام‌های آموزشی، ۹(۳۱)، ۲۵۵-۲۸۵.

ثابت، مهرداد. (۱۳۹۴). هنجاریابی آزمون خلاقیت هیجانی آوریل. ابتکار و خلاقیت در علوم انسانی، ۵(۲)، ۹۵-۷۷.

رضایی، علی محمد، حسینی منش، سیده زینب، مکوند حسینی، شاهرخ و اکبری بلوطبندگان، افضل. (۱۳۹۳). رابطه خلاقیت هیجانی و خودکارآمدی با عملکرد تحصیلی: نقش میانجی انگیزه پیشرفت. ابتکار و خلاقیت در علوم انسانی، ۴(۳)، ۵۳-۳۳.

سهرابی، محمدرضا. (۱۳۹۹). من اشتباه می‌کنم، پس هستم. مجله رشد آموزش زبان‌های خارجی، ۳۵(۲)، ۳-۲.

شعبانی میناباد، ملاحت. (۱۳۹۹). مقایسه اثر شکاف نسلی در استفاده از زبان، ارتباط کلامی و غیرکلامی پدران و پسران آن‌ها از دیدگاه زبان‌شناختی. پژوهش در نظام‌های آموزشی، ۱۴، ۷۰۱-۶۸۵.

متعددی برای موفقیت در کلاس درس با استفاده از زبان انگلیسی بدهد (مثلاً با تشویق آن‌ها به نوشتن و صحبت کردن به انگلیسی با استفاده از جملات ساده برای انتقال ایده‌های خود) و به آن‌ها آموزش دهد که چگونه تجربیات موفق خود را برجسته کنند. در نتیجه، آن‌ها شروع به این باور می‌کنند که زبان آموزان بهتری هستند، که اعتماد به نفس آن‌ها را افزایش می‌دهد (Sana & Atta, 2024). آموزش‌دهندگان می‌توانند با داشتن درک اولیه از پیشینه نژادی و فرهنگی دانش‌آموزان برای شناسایی منابع احتمالی نگرانی و اضطراب استفاده کنند (Aydın, 2018).

در قرن بیست و یکم، ما در دنیای چند فرهنگی با زبان‌ها و فرهنگ‌های مختلف زندگی می‌کنیم و به دلیل مسائل جهانی مانند افزایش زمینه‌های دانش، ارتباطات سیاسی، اجتماعی و فرهنگی، افزایش سریع شبکه‌های ارتباطی، ارتباط بین زبان و فرهنگ و نقش فرهنگ در آموزش و یادگیری زبان، کشورها مجبور به برقراری ارتباط بین‌المللی هستند. به همین دلیل توجه به متغیرهای فرهنگی و شناختی - عاطفی مؤثر در یادگیری زبان و توانایی یادگیری حداقل یکی از زبان‌های بین‌المللی به‌ویژه انگلیسی ضروری است. با توجه به نتایج پیشنهاد می‌شود زمینه‌های فرهنگی و متناسب‌سازی راهبردهای آموزشی با فرهنگ خاص زبان آموزان، آموزش از طریق روش‌های خلاقانه در یادگیری زبان و درگیر کردن زبان آموزان در فراگیری فعال، توجه به فرهنگ زبان مقصد، علایق و ویژگی زبان آموزان، و ایجاد تنوع و خلاقیت در راهبردهای یادگیری به‌منظور افزایش یادگیری زبان در نظر گرفته شود. انجام این پژوهش با محدودیت‌هایی همراه بود که مهم‌ترین محدودیت کمبود پیشینه‌های مربوط به شخصیت چند فرهنگی و اضطراب زبان به‌ویژه در ایران، و هم‌چنین، عدم بررسی تطبیقی متغیرهای فرهنگی و اضطراب زبان در بین زبان‌های مختلف بود؛ بنابراین پیشنهاد می‌شود متغیرهای فرهنگی و اضطراب زبان انگلیسی در بین زبان‌های رایج در داخل کشور به‌طور تطبیقی مورد بررسی قرار گیرد و نتایج این پژوهش‌ها در آموزش زبان خارجی مورد استفاده قرار گرفته و در نتیجه اضطراب زبان کاهش و سطح عملکرد زبان آموزان افزایش یابد.

مناسب (مورد مطالعه: زبان انگلیسی). پژوهش در نظام‌های آموزشی، ۱۱(۳۹)، ۲۰۷-۲۱۹.

معاصر، حمید، و زارعی، حیدرعلی. (۱۳۹۸). خلاقیت هیجانی و یادگیری خودراهبر: نقش واسطه‌ای انگیزه پیشرفت. مجله روان‌شناسی، ۲۳، ۴، ۴۵۷-۴۴۰.

همایونی، علیرضا، عبداللهی، محمدحسین، هاشمی، سهیلا، فرزاد، ولی‌ا...، و درتاج، فریبرز. (۱۴۰۱). نقش واسطه‌ای اضطراب زبان در رابطه بین خلاقیت و هوش هیجانی با یادگیری زبان انگلیسی در دانش‌آموزان دوزبانه. فصلنامه علمی - پژوهشی روش‌ها و مدل‌های روان‌شناختی، ۱۳ (۴۹)، ۵۴-۴۳.

References

- Abdullahi, F., & Homayouni, A. R. (2018). Predicting language learning motivation based on cultural intelligence and creativity in students. *Cultural Psychology*, 3(2), 17-32. [In Persian]
- Abtahi, M Al-S., & Nadri, Khadijah. (2011). The relationship between creativity and social adaptation with the academic performance of secondary school students in Zanjan. *Educational Management Research Quarterly*, 3, 2, 15-28. [In Persian]
- Aghajani, M. J. (2018). *Relationships between the brain-behavioral system and emotional creativity with attitudes toward learning English in bilingual students*. Master's thesis in psychology, Islamic Azad University, Bandargaz branch. [In Persian]
- Ajam, A. A., Badnawa, S., Abdullahi, M., & MomeniMahmoui, H. (2015). The relationship between emotional creativity and academic enthusiasm of Gonabad University of Medical Sciences Faculty of Health students. *Research in Medical Science Education*, 8(4), 11-18. [In Persian]
- Almeida, A. (2012). *Alguns conceitos sobre cultura*. [Some concepts about culture]. Accessed on 4th of November 2018, in: <https://books.google.pt/books?id=fb-Nec1KF5YC>
- Andrews, J., & Shabani, B. (2012). Re-envisioning the role of hydrogen in a sustainable energy economy. *International journal of hydrogen energy*, 37(2), 1184-1203.
- Aydın, S. (2018). Technology and foreign language anxiety: Implications for practice and future research. *Journal of Language and Linguistic Studies*, 14(2), 193-211.
- Averill, J.R. (1991). Emotional creativity. *International Journal of Studies on Emotion*, 107 (1), 169-199.
- Averill, J.R & Nunley, E. P. (1992). *Voyages of the heart: living an emotionally creative life*, New York, Macmillan.
- Averill, J. R. (2005). Emotions as Mediators and as Products of Creative Activity. In J. C. Kaufman & J. Baer (Eds.), *Creativity across domains: Faces of the muse* (pp. 225-243). Lawrence Erlbaum Associates Publishers.
- Averill, J. R. (2007). Together again: Emotion and intelligence reconciled. *Emotional intelligence: Knowns and unknowns*, 49-71.

عبداللهی، فاطمه، و همایونی، علیرضا. (۱۳۹۸). پیش‌بینی انگیزش یادگیری زبان بر اساس هوش فرهنگی و خلاقیت در دانش‌آموزان. *روان‌شناسی فرهنگی*، ۳ (۲)، ۳۲-۱۷.

عجم، علی‌اکبر، بادنوا، صدیقه، عبداللهی، مجید، و مؤمنی مهمویی، حسین. (۱۳۹۵). رابطه بین خلاقیت هیجانی با اشتیاق تحصیلی دانشجویان دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی گناباد. *پژوهش در آموزش علوم پزشکی*، ۸(۴)، ۱۱-۱۸.

طهماسبی، طاهره. (۱۳۹۹). *روابط ساختاری بین باورهای فراشناختی و خلاقیت هیجانی با اضطراب زبان خارجی دانش‌آموزان*. پایان‌نامه کارشناسی ارشد روان‌شناسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد بندر گز.

فغان‌نوملی، الناز، تازیکی‌لمسکی، زینب، و محمودی، سپیده. (۱۴۰۲). رابطه خلاقیت هیجانی با اضطراب زبان انگلیسی در دانش‌آموزان دختر. *هفتمین همایش بین‌المللی روان‌شناسی مدرسه*، ۲۶ - ۲۵ بهمن، تهران.

کریمی، فرنوش، نفیسی، زهره. (۱۳۹۶). اثرات مواد مختلف مبتنی بر فرهنگ بر اضطراب خواندن یادگیرندگان یادگیری زبان انگلیسی، خواندن خودکارآمدی و مهارت خواندن در کلاس‌های مبتنی بر پروژه. *مسائل مربوط به آموزش زبان*، ۱۶(۱)، ۸۳-۱۱۵.

کریمی، اعظم. (۱۳۹۴). نقش درک میان فرهنگی و نگرش به مدرسه در اضطراب یادگیری فارسی‌آموزان. *پژوهش‌نامه آموزش زبان فارسی به غیرفارسی‌زبانان*، ۴ (۱)، ۲۸-۴.

کشیری، الهه. (۱۳۹۸). *رابطه بین کمال‌گرایی، انعطاف‌پذیری و خلاقیت هیجانی با اضطراب تحصیلی در دانش‌آموزان دختر مقطع متوسطه دوم پایه دهم شهرستان گرگان*. پایان‌نامه کارشناسی ارشد روان‌شناسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد بندر گز.

مشگین، حمیده، شهریاری، شقایق، و محمودی، سپیده. (۱۴۰۲). بررسی نقش هوش فرهنگی در یادگیری زبان خارجی دانش‌آموزان. *هفتمین همایش بین‌المللی روان‌شناسی مدرسه*، ۲۶ - ۲۵ بهمن، تهران.

محمدخانی، سمانه، قیومی، عباسعلی، محمد داودی، امیرحسین، و امیر ارجمندی، سیده نازنین. (۱۳۹۶). عوامل مؤثر بر ارتقاء مؤلفه‌های فرهنگی آموزش زبان خارجی و ارائه یک الگوی

- emotional intelligence with learning English in bilingual students. *Psychological Models and Methods*, 13(49), 43-54. doi: 10.30495/jpmm.2023.31009.3712. [In Persian]
- Horwitz, E. K., Horwitz, M. B. & Cope, J. A. (1986). Foreign language classroom anxiety. *The Modern Language Journal*, 70, 125-132.
- Horwitz, E. (2001). Language anxiety and achievement. *Annu. Rev. Appl. Linguist.* 21, 112-126
- Hosseini, M.S., Homayouni, A., & Shahriari, S. (2018). Relationship between Cultural Intelligence and Emotional Creativity with learning English in Students. *27th European Congress of Psychiatry (EPA)*, 3-6 March, Warszawa, Poland.
- Karimi, A. (2015). The Impact of Cross-cultural Sensitivity and Attitudes towards Teachers on Reducing Persian Learners' Foreign Language Anxiety. *Journal of Teaching Persian to Speakers of Other Languages*, 4(9), 28-54. [In Persian]
- Karimi, F., & Nafisi, Z. (2016). Effects of different culture-based materials on English language learners' reading anxiety, reading self-efficacy and reading skills in project-based classes. *Issues in Language Education*, 6, 1, 83-115. [In Persian]
- Kashiri, E. (2018). *The relationship between perfectionism, flexibility and emotional creativity with academic anxiety in second and tenth grade female students of Gorgan city*. Master's thesis in psychology, Islamic Azad University, Bandargaz branch. [In Persian]
- Kortmann, A. (2016). The relationship between multicultural competence, foreign language mastery and job performance. Master thesis, Radboud Universiteit Nijmegen.
- Markus, H. R. (2004). Culture and personality: Brief for an arranged marriage. *Journal of Research in Personality*, 38(1), 75-83.
- McCroskey, J. C., Valencic, K. M., & Richmond, V. P. (2004). Toward a general model of instructional communication. *Communication quarterly*, 52 (3), 197-210.
- McCroskey, J. C., Richmond, V. P., & Bennett, V. E. (2006). The relationships of student end-of-class motivation with teacher communication behaviors and instructional outcomes. *Communication Education*, 55 (4), 403-414.
- Meshgin, H., Shahriari, S., & Mahmoudi, Sh. (2023). Investigating the role of cultural intelligence in students' foreign language learning. *7th International School Psychology Conference*, 25-26 Bahman, Tehran. [In Persian]
- Moaser, H., & Zarei, H. A. (2018). Emotional creativity and self-directed learning: The mediating role of achievement motivation. *Journal of Psychology*, 23, 4, 440- 457. [In Persian]
- Mohammadkhani, S., Ghayoumi, A. A., Mohammaddavodi, A. H., & Amirarjamandi, S. N. (2016). Factors affecting the promotion of cultural components of foreign language education and providing a suitable model (case study: English language). *Research in educational systems*, 11(39), 207-219. [In Persian]
- Oriol, X., Amutio, A., Mendoza, M., Da Costa, S., & Miranda, R. (2016). Emotional creativity as predictor of intrinsic motivation and academic engagement in university students: the mediating role of positive emotions. *Frontiers in psychology*, 7, 1243.
- Bank, T. (2008). *Foreign language learning difficulties and teaching strategies*. Master of Science in Education, School of Education, Dominican University of California, San Rafael, CA.
- Bayat, M., Hashemi, Z., & Naqsh, Z. (2014). Causal model for predicting English language lesson performance: the role of task value, English language self-efficacy, perception of the objective structure of the class, foreign language anxiety and cognitive strategies. *Research in educational systems*, 9 (31) 255-285. [In Persian]
- Buchler, R. K. (2013). "Anxiety-Reducing Strategies in the Classroom". Doctor of Philosophy Dissertations. *Western Michigan University*, 188.
- Constantin, E. C., Cohen-Vida, M. I., & Popescu, A. V. (2015). Developing cultural awareness. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 191, 696-699.
- Cheraghi, Z., & Karamimehr, P. (2022). An investigation of multicultural personality traits of Iranian high school EFL learners. *Education Research International*, 1-9.
- Dewaele, Jean-Marc. & MacIntyre, P. (2019) The predictive power of multicultural personality traits, learner and teacher variables on foreign language enjoyment and anxiety. In: Sato, M. and Loewen, S. (eds.) Evidence-based second language pedagogy: A collection of Instructed Second Language Acquisition studies. Abingdon, UK: Routledge. ISBN 9780815392538.
- Dewaele, J. M., & Al-Saraj, T. M. (2015). Foreign Language Classroom Anxiety of Arab learners of English: The effect of personality, linguistic and sociobiographical variables. *Studies in Second Language Learning and Teaching*, 5(2), 205-228.
- Dewaele, J. (2017). Foreign Language Classroom Anxiety of Arab learners of English: The effect of personality, linguistic and sociobiographical variables. *Studies in Second Language Learning and Teaching*, 5 (2), 205-228.
- FaghanNomli, E., TazikeLmski, Z., & Mahmoudi, S. (2023). The relationship between emotional creativity and English language anxiety in female students. *7th International School Psychology Conference*, 25-26 Bahman, Tehran. [In Persian]
- Figuerola, M., & Hofhuis, J. (2024). Are some individuals more susceptible to intercultural education than others? Multicultural personality predicts the effects of an intercultural training on cultural intelligence. *International Journal of Intercultural Relations*, 98, 101927, 1-15.
- Hakim, B. M. (2019). A study of language anxiety among English language learners in Saudi Arabia. *Arab World English Journal (AWEJ)*, 10, 1, 64-72
- Homayouni, A., Rahmani, M., Mohammadi, A., & Nikpour, G. A. (2014). Creative thinking as a predictor of English learning anxiety and successful learning English. *Asian Journal of Research in Social Sciences and Humanities*, v4, n5, 448-452.
- Homayouni, A., Abdollahi, M. H., Hashemi, H., Farzad, V. A., & Dortaj, F. (2016). Correlation of between creativity with language anxiety and learning English in Turkmen bilingual students. *The Social Sciences*, 11, 4, 419-421.
- Homayouni, A., Abdollahi, M. H., Hashemi, S., Farzad, V., & Dortaj, F. (2022). The mediating role of language anxiety in the relationship between creativity and

- a linguistic point of view. *Research in educational systems*, 14, 685-701. [In Persian]
- Sohrabi, M. R. (2019). I am wrong, therefore I am. *Journal of Foreign Language Education Development*, 35, 2, 2-3. [In Persian]
- Song, Z. (2024). Foreign Language Anxiety: A Review on Definition, Causes, Effects and Implication to Foreign Language Teaching. *Journal of Education, Humanities and Social Sciences*, 26, 795-799. doi: 10.54097/4838f411
- Steinkühler, S. D. (2022). *The relationship between multicultural personality, foreign language competence and person-organization and person-job fit*. Master's Thesis, Radboud University Nijmegen.
- Tahmasabi, T. (2019). *Structural relationships between metacognitive beliefs and emotional creativity with students' foreign language anxiety*. Master's thesis in psychology, Islamic Azad University, Bandargaz branch. [In Persian]
- Yu, Q. (2024). Foreign language anxiety research in System between 2004 and 2023: looking back and looking forward. *Frontiers in Psychology*, 15, 1373290. doi: 10.3389/fpsyg.2024.1373290
- Van der Zee, K., & Van Oudenhoven, J. P. (2000). The Multicultural Personality Questionnaire: A multidimensional instrument of multicultural effectiveness. *European Journal of Personality*, 14, 291-309.
- Van der Zee, K., & Van Oudenhoven, J. P. (2001). The Multicultural Personality Questionnaire: Reliability and validity of self- and other ratings of multicultural effectiveness. *Journal of Research in Personality*, 35, 278-288.
- Van der Zee, K., Zaal, J. N., & Piekstra, J. (2003). Validation of the Multicultural Personality Questionnaire in the context of personnel selection. *European Journal of Personality*, 17, 77-100.
- Van der Zee, K., Van Oudenhoven, J. P., Ponterotto, J. G., & Fietzer, A. W. (2013). Multicultural Personality Questionnaire: Development of a short form. *Journal of personality assessment*, 95(1), 118-124.
- Pan, J. S., Wang, X., Yang, D., Li, N., Huang, K., & Chu, S. C. (2024). Flexible margins and multiple samples learning to enhance lexical semantic similarity. *Engineering Applications of Artificial Intelligence*, 133, 108275.
- Ponterotto, J. G., Costa-Wofford, C. I., Brobst, K. E., Spelliscy, D., Kacanski, J. M., Scheinholtz, J., & Martines, D. (2007). Multicultural personality dispositions and psychological well-being. *The Journal of social psychology*, 147(2), 119-135.
- Rezaei, A. M., Hosseini Manesh, S. Z., MakvandHosseini, S., & AkbariBalutbangan, A. (2013). The relationship between emotional creativity and self-efficacy with academic performance: the mediating role of achievement motivation. *Innovation and creativity in humanities*, 4 (3), 33-53. [In Persian]
- Ryhammar, L., & Brolin, C. (1999). Creativity research: Historical considerations and main lines of development. *Scandinavian Journal of Educational Research*, 43(3), 259-273. <https://doi.org/10.1080/0031383990430303>
- Sabet, M. (2014). Normative test of April's emotional creativity. *Innovation and creativity in human sciences*, volume 5, number 2, 77-95. [In Persian]
- Šafranĳ, J., & Zivlak, J. (2019). Effects of big five personality traits and fear of negative evaluation on foreign language anxiety. *Croatian Journal of Education*, 21(1), 275-306.
- Sana, A., & Atta, A. (2024). Addressing Language Anxiety in ESL Students: Identifying the Root Causes and Useful Coping Strategies. *Pakistan Languages and Humanities Review*, 8(1), 336-345. [https://doi.org/10.47205/plhr.2024\(8-1\)30](https://doi.org/10.47205/plhr.2024(8-1)30)
- Semmar, Y. (2010). First year university students and language anxiety: Insights into the English Version of the Foreign Language Classroom Anxiety Scale. *The International Journal of Learning Annual Review*, v17, 1, 81 - 94. doi:10.18848/1447-9494/CGP/v17i01/46805
- ShabaniMinaabad, M. (2019). Comparison of the effect of generation gap in the use of language, verbal and non-verbal communication of fathers and their sons from

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی